

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерски съвет

Държавна агенция за закрила на детето

РЕЗЮМЕ НА АНАЛИЗ

на резултатите от извършена планова проверка относно спазване правата на детето в териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците 2022 г.

Въведение:

Закона за убежището и бежанците, чл. 25а, ал. 2, регламентира осъществяването на мониторинг и контрол от Председателя на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) в териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) относно условията на прием на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи международна закрила, както и за спазването на правата им и недопускането на прояви на физическо и психическо насилие, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Това дава още една възможност за външен независим контрол относно спазване правата на децата, особено на групата на непридружените и разделени от семействата си деца бежанци, при които рискът от въвличане в трафик, употреба на наркотични вещества, както злоупотреба и насилие е много висок.

Целта на проверката е спазване правата на децата при престоя им в регистрационно-приемателни центрове към Държавна агенция за бежанците.

Плановата проверка изследва спазването правата на детето, регламентирани в чл. 3, т. 2, чл. 19, т. 1 и т. 2 и чл. 22, т. 1 от Конвенцията на ООН за правата на детето, както и чл. 10, ал. 1 от Закона за закрила на детето, а именно гарантират ли се висшите интереси на детето; осигурена ли е защита от всички форми на насилие; осигурено ли е участието в социални програми за подкрепа на детето и лицата, които се грижат за него; осигурена ли е подходяща защита и хуманитарна помощ в ползването на съответните права от дете, което иска да получи статут на бежанец или което се счита за бежанец, независимо дали е придружено или не от неговите родители.

Тематичната планова проверка е осъществена от месец май 2022 г. до месец юни 2022 г., по предварително изработена методика и прилежащ към нея инструментариум за събиране на необходимата информация.

В хода на извършване на проверката са използвани следните методи за набиране на информация: беседи със служители, с настанени деца и лица (чрез преводач), както и с представители на други институции; директно наблюдение на организацията на ежедневието и материалната база; проверка на документи.

Извършени са пет проверки: в Регистрационно-приемателен център (РПЦ) – гр. София, отдел „Производство за международна закрила“ (ПМЗ) кв. „Военна рампа“, Регистрационно-приемателен център (РПЦ) – гр. София, отдел „Производство за международна закрила“ (ПМЗ) кв. Враждебна, Регистрационно-приемателен център – гр. София, кв. „Овча купел“, Регистрационно-приемателен център (РПЦ) – гр.

Харманли, област Хасково и Регистрационно-приемателен център (РПЦ) – с. Баня, община Нова Загора.

➤ **Деца и персонал**

Към момента на проверките в Регистрационно-приемателните центрове са настанени общо **489 деца, от които 337 непридружени**. Общият брой на служителите, които работят в центровете е 160. Допълнително по програма „Фонд „Убежище, миграция и интеграция” (ФУМИ) са назначени още 75 щатни брой, от които 19 – незаети. Заетите длъжности по програмата са: помощник-интервюисти, настанители, медицински лица и служители с подпомагащи функции. В РПЦ работят преводачи от редки езици, юристи, психолози, социални работници. По програма „Заетост и обучение на бежанци“ от Дирекция „Бюро по труда“ са назначени 11 служители: хигиенисти, общи работници, работници по озеленяването.

В подкрепа на работата на специалистите, на територията на регистрационно-приемателните центрове работят представители на различни международни и неправителствени организации: МОМ, ВКБООН, БЧК, БХК, Мисия „Криле“, Сдружение „Каритас“, Център „Надя“, и др. които предоставят юридически консултации, социална медиация, ангажиране на деца с различни дейности, превод, поддържане на връзка с училищата, провеждане на курсове за изучаване на български език, предоставяне на необходими хигиенни материали, дрехи, продукти, вещи за бита.

С оглед гарантиране сигурността и безопасността на настанените деца, в РПЦ – гр. София, кв. „Овча купел“ и РПЦ – гр. София, кв. „Военна рампа“ има обособена **„Сигурна зона”** за непридружени непълнолетни и малолетни деца, търсещи международна закрила, които пребивават в България без придружител. Служителите в Сигурните зони съблюдават Методиката за условията и организацията на социална подкрепа в Сигурна зона за непридружени малолетни и непълнолетни деца, търсещи международна закрила, разработена от Международната организация по миграция и съгласувана от ДАБ, съгласно която в зоната постоянно присъства социален работник на организацията. При проверката в РПЦ – гр. Харманли е установена необходимост от обособяване на „Сигурна зона“ за настанените в центъра деца, за което е отправено предложение към ДАБ.

Въз основа на извършените проверки са направени следните **констатации и изводи**:

- На децата е осигурено **правото на медицинска помощ**. Във всички РПЦ има постоянно присъствие на медицинско лице – лекар/фелдшер/медицинска сестра, което предоставя медицинско обслужване на настанените. Децата имат избран личен лекар, с изключение на РПЦ – София, кв. „Овча купел“, където има деца, за които не е направен избор на личен лекар. Ползват се услугите и на стоматолог. При необходимост се търси съдействие от спешна помощ. Всички РПЦ разполагат с кабинет и лекарски шкаф. При постъпване на дете/лице в РПЦ се извършва първичен медицински преглед от медицинското лице в центъра, вземат се необходимите проби за изследване. Следи се за провеждане на имунизациите. Организирано е раздаването и проследяване приема на предписаните на децата лекарства. За всяко дете се води медицинска карта, в която се вписват данни за минали заболявания, констатации от извършените прегледи в РПЦ и проведеното лечение. Трудности има при записването на личен лекар, предвид ограничението за брой пациенти и мобилността на лицата, търсещи международна закрила. В РПЦ на територията на гр. София е заявена трудност при намирането на стоматолог, който да работи по здравна каса и да е съгласен да лекува децата-бежанци, като в такива случаи се ползват услугите на Факултета по дентална медицина към Медицински университет – София.

- На децата са подsigурени нуждите от **питателна и разнообразна храна**. Във всички териториални поделения е осигурено трикратно хранене, което е достатъчно да задоволи нуждите на настанените деца в Центровете. Храната е на кетъринг и се доставя от фирма на база изготвено седмично меню. Предоставяната храна е съобразена с възрастта и религиозната принадлежност на децата и медицинските изисквания. Часовете за хранене са определени чрез график. Във всеки център има подsigурени столови за хранене, които не се ползват от настанените, тъй като предпочитанията са да се хранят на открито, на земя или по стаите. Осигурена е възможност на настанените за самостоятелно приготвяне на храна съобразно техните вкусове. При установена нужда от диетично хранене, за детето/лицето се изготвя съответното диетично меню, което се доставя от фирмата за кетъринг. За децата в малка възраст (0-1 г.; 1-3 г.) се осигуряват подходящи за възрастта храни.

- По отношение **правото на образование** е констатирано, че в преобладаващата част от проверените РПЦ се организират и провеждат курсове за изучаване на български език, с изключение на РПЦ – с. Баня, но голяма част от децата не проявяват интерес и не вземат участие, поради нагласите им за предстоящо напускане на страната. В РПЦ – с. Баня са се организирали курсове в минал период, но към момента подготовката по език се извършва в съответното училище, съгласно нормативната уредба на МОН. Преобладаващата част от настанените в центровете деца са записани на училище, някои са отпаднали от образователната система поради висок брой неизвинени отсъствия или поради продължително бягство от РПЦ. Част от децата са навършили 16 г. и не подлежат на задължително обучение, предложено им е да бъдат записани в образователна институция, но те са отказали.

- Относно изследване **правото на закрила срещу насилие**, в проверените РПЦ не са установени случаи на насилие над деца. Не са регистрирани оплаквания от условията на живот в центровете, инциденти и неспазване на вътрешния ред, в които да са замесени деца. Не са установени рискове за непридружените деца. Обикновено се случват битови инциденти или инциденти по време на спорт и игри. Практиката за регистриране на инцидентите е различна, те се отразяват в медицински журнал, в дневник за протичане на работната смяна, в дневник на охраната. Във всички проверени РПЦ липсва обособен дневник за регистриране на инциденти.

- По отношение на **институционалното изграждане** на РПЦ е установено, че се прилагат Вътрешни правила за провеждане на производство за предоставяне на международна закрила в Държавната агенция за бежанците при МС. За всяко едно от непридружените деца е определен представител от Националното бюро за правна помощ. За всяко непридружено дете има определен и социален работник от съответната Дирекция „Социално подпомагане“, който се уведомява и присъства по време на провеждане на интервюто. В Сигурните зони са разработени допълнителни вътрешни правила за ползване, определящи правата и задълженията на настанените деца и е описан редът за налагане на санкции при неспазването им. От проведените разговори с персонала е констатирано, че индивидуална и групова работа с децата и семействата осъществяват интервюисти, регистратори и социалните работници в РПЦ. Определя се отговорен служител за всяко непридружено дете. Създадена е добра организация на работа.

В **досиетата на децата** са приложени необходимите документи – молба за международна закрила, подписана от заявител, преводач и адвокат; регистрационен лист; заповед за принудително настаняване в звено за краткосрочно настаняване на чужденци към Дирекция „Миграция“ на МВР; амбулаторен лист с данни за обективното здравословно състояние; указания относно компетентния орган по предоставяне на убежище, статут на бежанец и хуманитарен статут; решение за

предоставяне на хуманитарен статут; указания относно правата и задълженията на чужденците, получили статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България. За децата е направена бърза оценка в съставен за целта формуляр. От страна на ДСП се предоставят социални доклади за настанените деца.

- Изследвано е **взаимодействието** между РПЦ и органите на местно ниво. Служителите от всички проверени РПЦ осъществяват контакти с РУО, ДСП, МВР, БХК, БЧК, РЗИ, НБПП, като служителите във всички проверени обекти са заявили за добро сътрудничество с държавните институции. Съдействие получават от АСП и ДСП по отношение на мерки за закрила, от НБПП – за осигуряване на представители на децата, от РЗИ за имунизирани на децата, от НАП относно здравното осигуряване, от РУО при записване на децата в учебни заведения, от лечебни заведения – при нужда от лечение на децата и от други държавни администрации. При идентифициране на деца в риск, преживяно насилие, дългосрочно бягство от РПЦ, се уведомяват органите за закрила на детето – ДАЗД, АСП и органите на МВР, за предприемане на мерки, съгласно действащия Координационен механизъм при насилие. Служителите получават съдействие и подкрепа от различни неправителствени и международни организации, посочени по-горе. Посещавани са от Върховния комисариат на ООН за бежанците.

По отношение на затрудненията във взаимодействието между институциите на местно ниво е установено следното:

- Един от основните проблеми е синхронизирането на служебните лица, които следва да присъстват на интервюто.
- Екипите на РПЦ в град София изпитват трудност със записването на децата при личен лекар.
- В РПЦ – Харманли е установено, че има затруднения при издаване на документи за самоличност на непридружени деца, свързани с невъзможност за адресното им регистриране. Констатирана е недостатъчно добра координация и комуникация между екипа на центъра и адвокати на децата, което създава усещане за хаотичност.
- Социалните експерти срещат трудности при деца, които вече имат хуманитарен статут и следва да напуснат РПЦ, но в същото време няма ЦНСТ, където да бъдат настанени. Изпращат се писма до ДСП, с копие до АСП и ДАЗД, като обикновено не се получава отговор или постъпват писма, в които се заявява, че няма възможност за настаняване на дете, поради липса на места в ЦНСТ или ПС. Тези деца продължават престоя си в РПЦ с месеци, независимо, че законният срок е 14 дни от получаването на статут.

➤ **Разговори с деца**

В резултат на проведените разговори с децата е констатирано, че те се чувстват добре в териториалните поделения. Доволни са от отношението на персонала към тях, чувстват се добре обгрижени. Разделени са по етнически, религиозен и национален принцип. Заявяват, че при проблем могат да споделят с отговорния за тях служител. Запознати са с часовете за хранене и правилата в центъра, които се спазват от по-голямата част от децата. Предоставят им се облекло, обувки, консумативи. Имат непрекъснато топла вода. При беседите децата са споделили проблеми, произтичащи от летните горещини и желание за вентилатори в спалните, за допълнително дрехи и постелъчно бельо, повече организирани мероприятия с културна, образователна и спортна насоченост, за ангажиране на времето през деня. Заявяват желание да изучават английски език, немски език и компютри. Най-важно е да се съберат с родителите си и семействата си. *Родителите на придружените деца* са доволни от организацията и условия за живеене. При необходимост търсят съдействие от социалните работници в центъра. Осигурена им е медицинска помощ. Желаят да получават повече продукти за

самостоятелно приготвяне на храна. Споделен е проблем при извършване на адресна регистрация, както и за невъзможност за бързо напускане на РПЦ/ПМЗ при получаване на хуманитарен статут.

➤ **Разговори с персонал**

В резултат на проведените **беседи с персонала** са идентифицирани редица трудности в работата с настанените в РПЦ деца. Продължава да се идентифицира трудност в случаите на деца с предоставена международна закрила, които трябва да се настанят в приемно семейство, в център за настаняване от семеен тип или друга социална услуга. Други трудности в работата представляват: отказа на лични лекари да записват бежанци в пациентските си листи; липсата на достатъчно преводачи, което възпрепятства оказването на адекватна социална и психологическа подкрепа за емигрантите; липсата на осигурена адекватна психологическа подкрепа поради ограничен брой специалисти – психолози в РПЦ; синхронизирането на служебните лица, които следва да присъстват на интервюто; липсата на координация в работата на различните служители с непридружените деца; недостатъчна ангажираност на адвокатите – представители на децата, в т.ч. нежелание да посетят РПЦ, когато е необходимо; издаване на документи за самоличност на непридружени деца поради отсъствието на възможност за адресна регистрация. Освен неправителствените организации, които работят на терен в центровете, няма практика деца да бъдат насочвани към други външни социални услуги.

Установено е **изпълнение на по-голямата част от дадените** на директорите на РПЦ **в резултата на плановата проверка през 2021 г. препоръки** за отстраняване на констатираните пропуски и нарушения. Разработени са липсващи документи, за децата е осигурено включване в курсове по български език, организирани са занимания за осмисляне на свободното време, има подобрение в медицинското обслужване, отстранени са нередности по материалната база. Неизпълнение на голяма част от препоръките е установено в РПЦ – с. Баня, където не се организират курсове за обучение по български език; не са разработени правила за превенция на насилието и реакция при възникване на инцидент или случай на насилие; не са разработени ред и условия за подаване на жалби и процедура за превенция на сексуалната експлоатация и злоупотреба. Не са отстранени голяма част от констатираните при предходната проверка нередности в материалната база, шкафът за лекарства в лекарския кабинет не се заключва. Не е осигурен щат за преводач.

В резултат на извършените проверки са констатирани **пропуски и нарушения**, касаещи: организацията на работа на проверените РПЦ; образованието, обучението и организацията на свободното време на децата; материалната база и посрещане на ежедневните битови потребности на децата; здравните грижи от страна на служителите при съхраняване на медикаментите; институционалното изграждане и липсата на правила и процедури, гарантиращи закрилата на децата от насилие; взаимодействието с други органи и институции.

За подобряване организацията на работа във всичките пет РПЦ, на основание чл. 17а, ал. 1, т. 13 от Устройствения правилник на Държавната агенция за закрила на детето и чл. 25а, ал. 2 от Закона за убежището и бежанците, на директорите на проверените пет обекти са дадени общо 18 препоръки в няколко насоки:

Препоръки, касаещи правото на медицинска помощ и здравни грижи за децата, които се отнасят до:

- ✓ Избор на личен лекар за всички деца, търсещи закрила, като тази информация да се отразява в досиетата на децата и да се свежда до знанието на лекаря на РПЦ (РПЦ – София, кв. „Овча купел“).

- ✓ Предприемане на действия, при необходимост чрез посредничеството на РЗИ – Хасково, за договаряне и сключване на споразумение с Амбулатория за индивидуална практика за първична медицинска помощ (АИППМП) на д-р Шишманов в гр. Димитровград, относно дните за регулярни посещения в РПЦ – гр. Харманли.
- ✓ Осигуряване на предпазни медицински маски за осигуряване безопасността на медицинския и настаняващия персонал в центъра, при прием на новопостъпили лица (РПЦ – гр. Харманли).
- ✓ Предприемане на действия за осигуряване на преглед от офталмолог на нуждаещите се деца и лица, с цел закупуване на очила, при необходимост. (РПЦ – гр. София, отдел „Производство за международна закрила)

Препоръки, касаещи правото на образование, обучение и свободно време, насочени към:

- ✓ Изготвяне на график за провежданите спортни занятия по футбол, като за децата и възрастните се изготвят два отделни такива, с оглед възникналите затруднения, които децата споделят. Обсъждане на вариант за назначаване на треньор за други спортни дейности, като баскетбол и волейбол, който да запълва свободното време на децата през деня. (РПЦ – гр. Харманли)
- ✓ В досиетата на децата да се прилагат копия от документацията, сочеща в кое учебно заведение са записани и какви курсове посещават, от организирания им такива, съгласно разписания месечен календар на събитията в ТП на ДАБ. (РПЦ – гр. София, кв. „Военна рампа“ и РПЦ – София, кв. „Овча купел“)

Препоръки, касаещи институционалното изграждане на обектите, в посока:

- ✓ Да бъдат сведени на знанието на служителите актуализираните „Стандартни оперативни процедури за превенция и реакция при сексуално и свързано с пола насилие“, с цел запознаване и прилагане. (РПЦ – гр. София, кв. „Враждебна“)
- ✓ Създаване на отделен регистър или дневник за подаване на жалби, молби или сигнали. (РПЦ – София, кв. „Военна рампа“)
- ✓ Обособяване на регистър за вписването за инциденти. (РПЦ – гр. София, кв. „Военна рампа“)

Препоръки, касаещи подобряване организацията на работа в РПЦ, в посока:

- ✓ Поставяне на видно място на адаптирана за деца информация за реда за подаване и разглеждане на жалби, на езиците – арабски и английски, както и да бъде въведен отделен регистър за тяхното вписване, включително и с информация за предприетите действия за разрешаване на възникналия проблем. (РПЦ – кв. „Враждебна“)
- ✓ В длъжностната характеристика на психолога да бъде регламентирана дейност за предоставяне на психологическа помощ на непридружените деца. На същия да бъде осигурено необходимото специализирано обучение (РПЦ – гр. Харманли)
- ✓ В длъжностните характеристики на служителите в отдел „Социална адаптация“, които се определят за отговорници за работа по случаи на непридружени деца, да бъдат регламентирани задължения и отговорности за осъществяване на координация с другите служители в РПЦ, адвокатите – представители на децата, и работещите в различни организации, имащи отношение към непридружените деца, с оглед подобряване на взаимодействието за постигане на ефективност в работата (РПЦ – гр. Харманли)
- ✓ Социалните работници да прилагат в досиетата на децата, копие от протоколите от екипните срещи със социалните работници от ДСП – Красно село, за обсъждане на социалните услуги за резидентна грижа, в които ще бъдат

премествани след приключване на производството за получаване на статут. (РПЦ – гр. София, кв. „Овча Купел“)

Материална база и посрещане на ежедневни битови потребности:

- ✓ Част от препоръките са насочени към подобряване на материалната среда, в която пребивават децата. Изискано е ремонтване на бравите на вратите и неработещите душеве и чешми в санитарните помещения; ремонт на детската площадка, на шкафа за лекарства в лекарския кабинет, който не се заключва. Да се изисква от настанените да спазват необходимата хигиена в спалните и санитарните помещения; осигуряване на достатъчно лично пространство за непридружените деца, както и допълнително мебели за лични вещи, пердета или щори, вентилатори за охлаждане. (РПЦ – с. Баня и РПЦ – гр. Харманли).

Подобряване на взаимодействието, като е препоръчано:

- ✓ Инициране на съвместна среща с Община Харманли, на която да бъдат обсъдени възможностите за предоставяне на адресна регистрация на адреса на РПЦ – гр. Харманли, с оглед издаване на документи за самоличност на непридружените деца.
- ✓ Регламентиране на взаимодействието между социалните работници от РПЦ на територията на град София със социалните работници от МОМ, отговарящи за децата в Сигурна зона, в частност предоставяне на информация за преминало дежурство, както и в случаите на инцидент с дете, за предприемане на действия за своевременно уведомяване и реакция, с цел гарантиране здравето и безопасността на децата. (РПЦ – гр. София, кв. „Овча купел“).

Дадени са и препоръки на председателя на ДАБ, които са в насока:

Препоръки, касаещи разработване на различни правила и процедури

- ✓ Разработване на правила за налагане на санкции и тяхното прилагане – вид, срок, начин на осъществяване, ред за обжалването им, по отношение на непридружените деца, намиращи се в териториалните поделения на ДАБ;
- ✓ Регламентиране на правила, касаещи превенция на насилието, спрямо непридружени деца, както и предотвратяване на инциденти; (РПЦ – с. Баня и РПЦ – гр. Харманли. Препоръчано е в правилата да се включи ред за предприемане на действия при възникване случаи на насилие и инциденти, както и тяхното документирване;

Препоръка, касаеща подобряване на взаимодействието, като е препоръчано:

- ✓ При предстоящото сключване на споразумение с МОМ за обслужване на сигурните зони, изрично да бъде регламентирано изискването да оказват съдействие на контролните органи и да осигуряват достъп до документацията, касаеща работата с настанените деца;

Препоръки, касаещи правото на образование, обучение и свободно време, насочени към:

- ✓ Осигуряване на курс по български език на децата, с цел по-лесна адаптация, социализация и интеграция на настанените бежанци. Семействата и децата да бъдат мотивирани за включване в образователната система; (РПЦ – с. Баня)
- ✓ Осигуряване на щат за преводач, ситуиран в РПЦ – с. Баня, предвид установената необходимост от ежедневен контакт на служителите с настанените деца и семейства;

Препоръки касаещи, институционалното изграждане на обектите, в посока:

- ✓ Регламентиране на писмени правила за работа на доброволците, които работят с децата, настанени в териториалните поделения на ДАБ;
- ✓ Обособяване на Сигурна зона за непридружените деца; (РПЦ – гр. Харманли).

- ✓ Определените адвокати, представители на непридружените деца, да бъдат в по-голяма степен ангажирани при набавянето на необходимите документи, сочещи роднински връзки с хора в страната по произход и чужбина, за децата, които са по дъблинска процедура; (РПЦ – гр. София, кв. „Овча купел“)
- ✓ Да бъдат предоставени актуализираните Стандартни оперативни процедури за превенция и реакция при сексуално и свързано с пола насилие; (РПЦ – с. Баня)
- ✓ Разработване на ред и условия за подаване на жалби и оплаквания от деца. Редът да е поставен на видно място, като бъде преведен на арабски и английски език; (РПЦ – с. Баня)
- ✓ Постъпилите жалби и сигнали да се вписват в обособен за това регистър, като се посочват предприетите действия. (РПЦ – с. Баня)

На база на констатациите и изводите, са изведени следните препоръки към отговорните институции и органи за закрила на детето:

1. Предприемане на конкретни действия за спазване на нормата на чл. 33 от Закона за убежището и бежанците, а именно непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, получили международна закрила, да се настаняват до навършване на пълнолетие в: семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа при условията и по реда на Закона за закрила на детето; други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

2. Да се изготвят конкретни правила по отношение на ненавършилите пълнолетие деца, регламентиращи спазването на вътрешния ред в териториалните поделения, в които са настанени деца, извън създадените Сигурни зони. Да се предвидят санкции за извършените нарушения на установените правила. Наличните касаят конкретно пълнолетните лица.

3. Регламентиране на правила, касаещи превенция на насилието, спрямо непридружени деца, както и за предотвратяване на инциденти, в които да се включи ред за предприемане на действия при възникването им, както и за тяхното документиране.

4. Разработване на информация за Националната телефонна линия за деца 116 111 на езиците, които говорят децата.

5. Осигуряване на достатъчно преводачи или на други дистанционни възможности за превод във всички териториални поделения на ДАБ при МС, с оглед осъществяване на законосъобразна и своевременна процедура по предоставяне на международна закрила в сроковете, указани в Закона за убежището и бежанците.

6. Планиране от страна на РПЦ на повече инициативи за запознаване на децата с културата и традициите в България. Прилагане на по-атрактивни и занимателни начини за преподаване на български език с оглед повишаване ангажираността на децата за изучаване на езика.

7. С оглед подобряване организацията на работа и междуинституционалното сътрудничество да се организират работни срещи на представители на ДАБ при МС с представители на:

- МЗ и НЗОК, относно възможността за временно записване на чужди граждани, търсещи закрила в Република България в листата на личните лекари, с оглед кратките срокове, в които продължава престоят им на територията на страната. При необходимост да се инициират и законодателни промени в тази връзка.

- Министерство на образованието и науката, с цел предприемане на действия за организиране и провеждане на курсове по български език, във всички РПЦ, за

търсещите международна закрила лица, с цел оградяване на чужденците и включването им в образователната система.

➤ Националното бюро за правна помощ, с цел регулярно осигуряване присъствието на представител в процедурите, касаещи децата.

➤ Община Харманли, за обсъждане възможностите за предоставяне на адресна регистрация на адреса на РПЦ – гр. Харманли, с оглед издаване на документи за самоличност на непридружените деца.

➤ МОМ относно регламентиране на взаимодействието между социалните работници от РПЦ на територията на град София със социалните работници от МОМ, отговарящи за децата в сигурните зони, касаещо инциденти с деца, за предприемане на действия за своевременно уведомяване и реакция, с цел гарантиране здравето и безопасността на децата. При предстоящото сключване на споразумение с МОМ за обслужване на сигурните зони, да бъде регламентирано изискването за оказване на съдействие на контролните органи и осигуряване на достъп до документацията, касаеща работата с настанените деца.

➤ С АСП за осигуряване на навременно присъствие на представител на ДСП по време на интервю на дете, както и за предоставяне на възможност чрез външни специалисти от социалните услуги за психологическа подкрепа на настанените деца.

Заклучение:

Децата, търсещи международна закрила в Република България в по-голямата си част са непридружени и разделени от своите семейства. Те са особено уязвима група, нуждаеща се от специална грижа и закрила поради високия риск от въвлечането им в трафик, от злоупотреба, насилие и употреба на наркотични вещества.

Извършената проверка сочи, че в териториалните подразделения на ДАБ – РПЦ са създадени условия за гарантиране на основните права на децата, търсещи международна закрила, осигурени са им подслон, храна, медицински грижи, образование, занимания в свободното време. В два РПЦ са обособени „Сигурни зони“, в които се настаняват единствено непридружени деца с оглед отделяне приоритетно внимание на техните нужди. Проверката установи, че от страна на ДАБ са положени усилия с оглед отстраняване на констатираните при плановата проверка през 2021 г. пропуски. Разработени са липсващи документи, за децата е осигурено включване в курсове по български език, организирани са занимания за осмисляне на свободното време, има подобрение в медицинското обслужване, отстранени са нередности по материалната база.